

SUOMEN LIIKUNNAN JA URHEILUN TAVOITTEET HALLITUSOHJELMAAN 2007–2011

1. Yleishyödyllisten yhdistysten toimintaedellytykset turvataan

Vapaaehtoisuuteen perustuva yleishyödyllinen yhdistystoiminta ja kansalaisjärjestöt muodostavat yhden yhteiskuntamme kulmakivistä. Kansalaistoiminta tukee aktiivisen kansalaisuuden edistämisen tavoitetta. Toimintaympäristön muutokset mm. EU:n yhteisöainsäädäntö aiheuttavat uhkia yleishyödylliselle kansalaistoiminnalle.

- Yleishyödyllisen kansalaistoiminnan oikeusperustaa vahvistetaan.
- Kansalaistoimintaa varten luodaan kansallinen strategia ja sitä koskeva periaatepäätös sekä nimitetään kansalaistoiminnan politiikkoja koordinoiva neuvottelukunta.
- Jatketaan yhdistystoiminnan hallinnollisten esteiden selvittämistä ja niiden poistamista muuttuvassa toimintaympäristössä
- Jatketaan toimenpiteitä kansalaistoiminnan oikeusperustan luomiseksi EU:ssa. Tavoitteena on, että kansalaisjärjestöt saisivat konsultatiivisen ja virallisen roolin EU:n toimielinten välisessä dialogissa.

2. Edistetään tasa-arvoista ja yhteisöllisyyttä luovaa liikuntakulttuuria

Liikunta ja urheilu edistävät kuntoa ja terveyttä. Seurat ovat suomalaisen liikuntakulttuurin perusta – lähes 80 prosenttia suomalaisista on liikkunut seurassa 19 ikävuoteen mennessä. Seurojen resursseja järjestää liikuntaa uusille osallistujille voidaan edistää poistamalla toimintaan liittyviä esteitä.

Seuratoiminta tarjoaa yhdessä tekemisen mahdollisuuksia ja luo yhteisöllisyyttä. Liikunta on ihmisiä yhdistävä tekijä sukupuoleen, ikään, toimintakykyyn ja kansallisuuteen riippumatta. Vapaaehtoisten työpanoksen ansiosta seuroissa harrastaminen on edullista. Kansalaistoimintaan perustuva liikuntakulttuuri edistää yhdenvertaisuutta.

- Tuetaan seurojen toimintaa tarjoamalla edullisia olosuhteita. Liikuntapaikkojen puute erityisesti kasvukeskuksissa ja käyttökustannusten kasvaminen heikentävät seurojen mahdollisuuksia järjestää liikuntaa.
- Parannetaan vapaaehtoistoimijoiden asemaa. Uudet hallintovaatimukset erityisesti verotuksen ja julkisten hankintojen alueilla kuormittavat vapaaehtoisia ja vaikeuttavat uusien vetäjien rekrytointia.
- Kansallisen liikuntaohjelman painopisteenä on paikallistason toiminta. Ohjelman toimenpiteenä on luotava uusia kannustusjärjestelmiä erityisesti paikallistason toiminnalle.
- Valtion kulttuurihallinnon kehittämisessä otetaan huomioon uudistuvan liikunnan tarpeet.

3. Liikunnan rahoitus turvataan

Liikunnan rahoitus turvataan mm. säilyttämällä oikeus rahapelejä koskevaan kansalliseen lainsäädäntöön.

- Arpajaislainsäädäntöä ja siihen liittyvää hallintoa kehitetään ja otetaan huomioon kansalaistoiminnan varainhankintaan liittyvät tarpeet.
- Veikkausvoittovarojen kasvusta osa ohjataan paikallisten urheiluseurojen käyttöön.
- Veikkausvoittovarot ohjataan kokonaisuudessaan kulttuuriministerin toimialueelle arpajaislakia ja Veikkauksen tuottoa säätelevää lakia muuttamalla.

4. Liikunnan asema kuntien peruspalveluna turvataan

Liikkuvat kuntalaiset ovat kunnan etu. Liikuntaa pitää edelleen kehittää kuntien peruspalveluna. Liikuntalain mukaan kunta luo edellytykset liikunnalle ja urheiluseurat ovat pääasiallisesti vastuussa toiminnasta.

- Liikunta säilyy kuntien peruspalveluna. Tämä edellyttää, että liikuntatoimella on asiantunteva luottamushenkilöstö ja virkamieskunta.
- Kuntien seura-avustukset ovat tärkeä toimintaedellytys. Huolehditaan ettei avustuspolitiikan jatkamiselle ja kehittämislle tule lainsäädännöllisiä esteitä.
- Veikkausvoittovaroja osoitetaan edelleen kunnille sekä liikuntapaikkojen rakentamiseen ja peruskorjaamiseen.

5. Kuntoliikuntatoimintaa kehitetään osana väestön terveyden edistämistä

Kolmannes aikuisista liikkuu terveytensä kannalta riittävästi. Kolmannes liikkuu epäsäännöllisesti tai terveytensä kannalta liian vähän. Kolmannes on liikunnallisesti passiivisia tai heidän osallistumismahdollisuutensa liikuntaan on terveyshaitan takia alentunut. Eri kohderyhmien liikunnan edistäminen edellyttää eri tahojen yhteistyötä. Liikunnallisesti passiivisten aktivoiminen edellyttää nykyistä toimivampia yhteistyöjärjestelmiä terveydenhuollon ja liikunnan kesken.

- Jatketaan valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaisia toimenpiteitä terveysliikunnan edistämiseksi huomioimalla entistä voimakkaammin liikuntajärjestöjen tarjoamat mahdollisuudet.
- Tuetaan työyhteisöliikunnan kehittämishankkeita. Kehitetään työpaikkaliikuntaohjelma, jossa myös urheiluseuroilla merkittävä rooli ja jossa veroton liikuntaetu on hyödynnetty.
- Ennaltaehkäisevän toiminnan vahvistamiseksi luodaan elämäntapa-muutosohjelma liikuntajärjestöjen ja kuntien kesken. Ohjelman tavoitteena on epäsäännöllisesti liikkuvien ja liikunnallisesti passiivisten kansalaisten aktivoiminen. Ohjelmaa varten varataan osuus valtion terveyden- ja sosiaalihuollon valtionosuusmenojen määrärahoista.
- Tuetaan kansallisen liikuntaohjelman tekemistä sekä sektorirajat ylittävää yhteistyötä ohjelman toimenpiteiden toteuttamisessa.
- Tuetaan terveyttä edistävän liikunnan olosuhteiden ja liikuntapaikkojen kehittämistä.

6. Lasten ja nuorten hyvinvointia ja terveyttä edistetään luomalla liikuntamahdollisuuksia

Riittävä päivittäinen liikkuminen tukee lapsen koko hyvinvointia. Lapsuudessa ja nuoruudessa opittu liikunnallinen elämäntapa luo pohjan elinikäiselle liikunnan harrastamiselle. Suuri haaste on saada liian vähän liikkuvat lisäämään liikuntaa.

- Jatketaan lasten ja nuorten liikunnan kehittämisohjelmia.
- Kaikille lapsille ja nuorille luodaan mahdollisuus harrastaa liikuntaa luomalla edellytyksiä monipuoliselle urheiluseuratoiminnalle.
- Lasten ja nuorten liikuntaa ja urheilua edistetään tarjoamalla seurojen junioritoiminnalle edullisia tiloja.
- Kouluviihtyvyyttä ja koululaisten hyvinvointia parannetaan eheytetyn koulupäivän mallin suuntaisesti.
- Edistetään opiskelijaliikuntaa kehittämällä ohjaustoimintaa ja olosuhteita.
- Uusia lähiliikuntapaikkoja toteutetaan erityisesti koulujen yhteyteen.
- Liikunnalliseen elämäntapaan oppimista tuetaan päivähoitossa.

7. Eettisesti kestävää huippu-urheilua edistetään

Toteutetaan opetusministeriön johdolla laadittua ohjelmaa huippu-urheilun kehittämiseksi.

- Tuetaan lajiliittojen valmennusjärjestelmiä ja valmentajakoulutuksen kehittämistä.
- Lisätään päätoimisten valmentajien määrää nuorille urheilijoille.
- Tehostetaan antidopingtoimintaa.
- Tuetaan vammaisten huippu-urheilun integroimista lajiliittojen toimintaan.
- Jatketaan urheilijoiden opiskelua ja työelämään siirtymistä tukevia toimenpiteitä.
- Kehitetään urheilijoiden terveydenhuoltojärjestelmää, oikeusturvaa ja sopimusmenettelyitä.
- Kehitetään valmiuksia saada Suomeen kansainvälisiä arvokilpailuja ja kongresseja yhteistyössä liikuntajärjestöjen, isäntäkaupunkien ja asianomaisten viranomaisten kanssa.